

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای اسلامی	وزیر محترم راه و شهرسازی
جناب آقای خاوازی	وزیر محترم جهاد کشاورزی
جناب آقای دژپسند	وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی
جناب آقای رحمانی فضلی	وزیر محترم کشور
جناب آقای رزم حسینی	وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت
جناب آقای زنگنه	وزیر محترم نفت
جناب آقای ظریف	وزیر محترم امور خارجه
جناب آقای نمکی	وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سرکار خانم جنیدی	معاون محترم حقوقی رئیس جمهور
جناب آقای صالحی	معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی ایران
جناب آقای نوبخت	معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

با سلام و احترام،

به پیوست تصویر نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۱۱۸۳۸ مورخ ۱۴۰۰/۴/۸ سازمان حفاظت محیط زیست درخصوص «آیین نامه اجرایی واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها بر اساس مفاد کنوانسیون بازل»، برای بررسی و اعلام نظر ایفاد می‌شود.

اطهره نژادی
دبیر کمیسیون امور زیربنایی،
صنعت و محیط زیست

رونوشت:

- سایر اعضای محترم هیئت دولت، برای استحضار و در صورت لزوم اعلام نظر.
- جناب آقای کلانتری معاون محترم رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، برای استحضار.
- جناب آقای سیمایی صراف دبیر محترم هیئت دولت، برای استحضار.
- جناب آقای شریعتی رئیس محترم سازمان ملی استاندارد ایران، برای استحضار و اعلام نظر.
- دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست.

جمهوری اسلامی ایران

ریاست جمهوری
سازمان حفاظت محیط زیست

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

تاریخ: ۸/۴/۱۴۰۰

شماره: ۱۸۸۳۸/۱۶/۱۴۰۰

پوست: داده شد

ثبت اسناد

مخاطب: آقای سیاهی

بازرسی

حجت الاسلام والمسلمین
۱۴۰۰/۴/۱۵

جناب آقای دکتر جهانگیری
معاون اول محترم رئیس جمهور

موضوع: آیین نامه اجرایی واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها بر اساس مفاد کنوانسیون بازل

سلام علیکم

با عنایت به نامه شماره ۵۵۰۳۶/۳۳۱۳۹ مورخ ۱۴۰۰/۳/۲۹ دبیر محترم هیئت دولت (طبق تصویر پیوست)، و ضرورت توجه ویژه به اهمیت نظارت و کنترل نقل و انتقالات فرامرزی پسماندهای مشمول این کنوانسیون، بدینوسیله یک نسخه از پیش نویس «آیین نامه اجرایی واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها بر اساس مفاد کنوانسیون بازل» که در کمیته تخصصی ذیل کارگروه ملی پسماند با حضور نمایندگان محترم دستگاههای ذیربط شامل: وزارتخانههای صنعت، معدن و تجارت (دفا تر مقررات صادرات و واردات و دفتر امور بهداشت، ایمنی، محیط زیست و انرژی)، راه و شهر سازی، امور خارجه و گمرک که در اسفند ماه سال ۱۳۹۹ تهیه و تدوین شده است، به پیوست برای استحضار ایفاد می شود.

خواهشمند است امر مقرر فرمائید، به لحاظ اهمیت موضوع، پیش نویس ارسالی، برای تصویب، با قید فوریت در دستور کار کمیسیون های مربوطه دولت قرار گیرد.

بازرسی
عیسی کلانتری
۱۴۰۰/۴/۱۵

۴۰۴۴۶

۱۴۰۰/۴/۱۵

تصمیم: ۰۰۲۵۲۸۸

معاون اول رئیس جمهور
تاریخ: ۱۴۰۰/۴/۱۵

مهر

دبیرخانه دفتر رئیس دولت

شماره: ۸۸۹۶۰

تاریخ: ۱۴۰۰/۴/۱۴

تاریخ امضا: ۲۲/۰۷/۱۳۷۱ تاریخ انتشار: ۱۴/۰۸/۱۳۷۱ تاریخ تایید: ۱۲/۰۷/۱۳۷۱ شماره پرونده: ۱۶۹۷/۴ روزنامه:

۱۳۸۸۴

کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها

سازمان حفاظت محیط زیست

قانون اجازه عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سی و یکم شهریور ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۷/۱۲ به تائید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۴۶۵-ق مورخ ۱۳۷۱/۷/۲۰ مجلس شورای اسلامی واصل شده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

قانون اجازه عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها

ماده واحده - به دولت اجازه داده می شود به عضویت کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زاید زیان بخش و دفع آنها مصوب ۲۲ مارس ۱۹۸۹ سوئیس درآید و اسناد آن را تسلیم نماید

سازمان ملل

۲۲ مارس ۱۹۸۹

ENP/I GA۳/۳

برنامه محیط زیست متن اصلی. انگلیسی

کنفرانس نمایندگان تام‌الاختیار درباره کنوانسیون جهانی مربوط به کنترل انتقالات

برون مرزی زیاده‌های مضر

بال، ۲۰ - ۲۲ مارس ۱۹۸۹

فقره ۳ از دستور کار

کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی زیاده‌های مضر و دفع آنها

مقدمه

اعضاء این کنوانسیون

با علم به زیان احتمالی زباله‌های مضر و سایر انواع زباله و انتقال برون‌مرزی

آنها برای سلامت انسان

با توجه به تهدید روزافزون سلامت انسان و محیط زیست از ایجاد و پیچیدگی زباله‌های

مضر و سایر انواع زباله و انتقال برون‌مرزی آنها

و نیز با توجه به این نکته که مؤثرترین طریق حفظ سلامت انسان و محیط زیست در

خطرات عارض از این گونه زباله‌ها، تقلیل ایجاد آنها به حداقل از لحاظ کمی و کیفی و

نتیجتاً کاهش خطر بالقوه آنها می‌باشد،

با اعتقاد به این که دولت‌ها باید تدابیر لازم را اتخاذ نمایند تا در اداره

زباله‌های مضر و سایر انواع زباله، از جمله انتقال و دفع برون‌مرزی آنها حفظ

سلامت انسان و محیط زیست، در هر جا که دفع شود مد نظر باشد،

با در نظر گرفتن این نکته که دولت‌ها باید اطمینان حاصل کنند که عوامل ایجاد

زباله‌های مضر و سایر انواع زباله وظایف خود را به نحوی انجام دهند که حفظ محیط

زیست، در هر جا که زباله‌ها دفع می‌شود، مورد توجه باشد،

با علم کامل به این که هر دولتی این حق مطلق را دارد که از ورود و دفع زباله‌های

مضر و سایر انواع زباله در سرزمین خود جلوگیری نماید،

و نیز با توجه به تمایل روزافزون دولت‌ها، به ویژه کشورهای در حال رشد، به جلوگیری

از انتقالات برون‌مرزی زباله‌های مضر و سایر انواع زباله بر سرزمین خود،

با اعتقاد به این که زباله‌های مضر و سایر انواع زباله باید تا جایی که حفظ محیط

زیست ایجاب می‌کند، در همان کشوری دفع شود که زباله‌ها در آن جایجاد شده است،

با اطلاع از این که انتقالات برون‌مرزی زباله‌های مضر و سایر انواع زباله، از

کشور محل ایجاد آنها به کشوری دیگر باید فقط تحت شرایطی مجاز دانسته شود که سلامت

انسان و محیط زیست آن جا را به خطر نیندازد و نیز این انتقالات با مفاد این

شماره ۳۳۱۴۹ / ۵۵۰۳۶۱

تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۹
پوست

جمهوری اسلامی ایران
ریاست جمهوری

دیرینت دولت

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای کلاتری

معاون محترم رییس جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط زیست

با سلام، بازگشت به نامه شماره ۱۴۰۰/۱۰۰/۸۲۱۴ مورخ ۱۴۰۰/۳/۱۱ در خصوص آیین نامه اجرایی واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها بر اساس مفاد کنوانسیون بازل، خواهشمند است ضمن بررسی مجدد حقوقی و در صورت ضرورت تصمیم گیری هیئت وزیران، پیشنهاد جدید منقح با رعایت ماده (۲۲) آیین نامه داخلی هیئت دولت ارایه شود.

حسین سیمایی صراف

رونوشت:

- دفتر کمیسیون امور زیربنایی، صنعت و محیط زیست. (الف/۱۵۹۵۳۹۶۵)

پیش نویس آیین نامه اجرایی
واردات، صادرات و ترانزیت (عبور) پسماندها
بر اساس مفاد کنوانسیون بازل

تهیه و تنظیم: دبیرخانه صدور مجوزهای واردات - صادرات پسماندها و مواد شیمیایی خطرناک
(مستقر در معاونت محیط زیست انسانی - اسفند ۱۳۹۹)

مقدمه:

پیرو عضویت جمهوری اسلامی ایران در کنوانسیون بازل درباره کنترل انتقالات برون مرزی مواد زائد زیان بخش و دفع آنها (مصوب مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۷۱/۶/۳۱) هرگونه حمل و نقل برون مرزی پسماندهای ویژه (خطرناک) و سایر پسماندها به کشور یا از طریق کشور در چارچوب قوانین و مقررات کنوانسیون بازل انجام می شود. این کنوانسیون در ۲۲ مارس سال ۱۹۸۹ توسط برنامه محیط زیست سازمان ملل (UNEP) و در پاسخ به نگرانی کشورهای در حال توسعه به دلیل محدودیت توانایی های فنی و مالی آنها جهت مقابله با انباشت غیرقانونی پسماندهای خطرناک به تصویب کشورهای عضو سازمان ملل رسید و در ۵ می سال ۱۹۹۲ در جهان لازم الاجرا گردید. تعداد اعضاء کنوانسیون در حال حاضر ۱۸۸ کشور است. در این ارتباط و پیرو عضویت جمهوری اسلامی ایران، معاونت محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست به عنوان مرجع ذیصلاح کشور برای کنوانسیون مذکور و به شرح ذیل می باشد.

لازم به ذکر است پیگیری و اجرای کلیه مفاد کنوانسیون به جز صدور مجوزهای واردات - صادرات و ترانزیت پسماندها از طریق دفتر مدیریت پسماند انجام می شود و صدور مجوزهای مذکور بر اساس دستورالعمل ها و رویه های اعلام شده و منطبق بر مفاد کنوانسیون توسط دبیرخانه مربوطه مستقر در معاونت محیط زیست انسانیو با تأیید نهایی مرجع ذیصلاح صورت خواهد گرفت .

این آیین نامه بر اساس ماده ۱۴ قانون مدیریت پسماند مصوب مورخ ۸۳/۳/۱۷ مجلس شورای اسلامی و نیز مفاد کنوانسیون بازل مصوب ۱۳۷۱/۶/۳۱ مجلس شورای اسلامی تنظیم شده است.

تعاریف :

در این شیوه نامه واژه ها و اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوطه به کار می روند:

- سازمان: سازمان حفاظت محیط زیست
- مرجع ذیصلاح: مرجع ذیصلاح کنوانسیون بازل در کشور معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست است و نام و مشخصات مراجع ذیصلاح کنوانسیون بازل در هر کشور عضو در سایت کنوانسیون بازل درج گردیده است. (پیوست ۲)
- اداره کل: اداره کل حفاظت محیط زیست استان محل استقرار واحد متقاضی واردات و یا انبار جهت صادرات.
- محموله: محموله حاوی پسماند.

- دفع: کلیه روش‌های از بین بردن یا کاهش خطرات ناشی از پسماندها از قبیل بازیافت، دفن بهداشتی، زباله‌سوزیوبه معنی هر عملی است که در ضمیمه ۴ کنوانسیون مشخص شده است. (پیوست ۱- الحاقیه شماره ۴ کنوانسیون بازل)
- کد آیسیک: کد مندرج در پروانه بهره‌برداری مربوطه به طبقه‌بندی مرجع کلیه فعالیت‌های اقتصادی.
- کشور عضو: کشور عضو کنوانسیون بازل.
- اظهارنامه: فرم اظهارنامه بازل در خصوص نقل و انتقالات فرامرزی بر اساس بخش الف الحاقیه شماره ۵ کنوانسیون بازل.
- دبیرخانه: دبیرخانه صدور مجوزهای واردات-صادرات و ترانزیت پسماندها و مواد شیمیایی ویژه (خطرناک).
- مدیریت صحیح محیط‌زیستی: رعایت مراحل حصول اطمینان از مدیریت پسماند به منظور حفاظت از سلامت انسان و محیط‌زیست در مقابل آثار زیان‌بار ناشی از پسماندها.
- واحد بازیافت: واحد صنعتی محل بازیافت پسماند که دارای پروانه بهره‌برداری و مدیریت صحیح محیط‌زیستی پسماند مورد بازیافت باشد.
- پسماند ویژه (خطرناک): به کلیه پسماندهایی گفته می‌شود که به دلیل بالا بودن حداقل یکی از خواص خطرناک از قبیل سمیت، بیماری‌زایی، قابلیت انفجار یا اشتعال، خوردگی و مشابه آن به مراقبت ویژه نیاز داشته باشد و آن دسته از پسماندهای پزشکی و نیز بخشی از پسماندهای عادی، صنعتی، کشاورزی که نیاز به مدیریت خاص دارند جزء پسماندهای ویژه محسوب می‌شوند. بر اساس مفاد کنوانسیون بازل پسماندهای ویژه پسماندهایی هستند که دارای اجزای الحاقیه ۱ تا حدی هستند که خصوصیات الحاقیه ۳ را از خود بروز می‌دهند که بر این اساس پسماندهای مندرج در الحاقیه ۸ کنوانسیون بازل پسماند ویژه می‌باشند.
- پسماندهایی که ویژه (خطرناک) نبودن آنها محرز می‌شود: پسماندهای مندرج در الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل. این احراز در صورت عدم تطبیق این پسماندها با شاخص‌های مندرج در الحاقیه ۳ کنوانسیون بازل حاصل خواهد شد.
- سایر پسماندها: پسماندهای مندرج در الحاقیه ۲ کنوانسیون بازل.
- سامانه: سامانه جامع مدیریت محیط زیستی سازمان حفاظت محیط زیست^۲.
- متصدی حمل‌ونقل: منظور از متصدی حمل‌ونقل مطابق آیین‌نامه اجرایی حمل‌ونقل جاده‌ای مواد خطرناک، کلیه شرکت‌ها و مؤسسات حمل‌ونقل، سازمان‌ها، کارخانجات و ... اعم از دولتی و غیردولتی می‌باشد که به حمل‌ونقل محموله‌های خطرناک (تولیدات یا مواد اولیه) مبادرت می‌ورزد و دارای مجوز از مراجع ذیصلاح می‌باشند.
- ثبت سفارش: اخذ مجوز ورود کالا به کشور از وزارت صنعت معدن و تجارت در سامانه جامع تجارت ایران پس از اخذ مجوزهای لازم.
- آزمایشگاه معتمد: آزمایشگاهی است که در بخش‌های دولتی و غیردولتی کشور وجود دارد و توانایی آن جهت سنجش پارامترهای محیط‌زیستی براساس ضوابط ومقررات جاری، مورد تأیید سازمان قرارگیرد.
- آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیستو شیوه نامه های آزمایشگاه معتمد: از آنجا که "پایش آلاینده های محیط زیستی به نحوی به آزمایشگاههای معتمد سازمان واگذار گردیده، جهت نظارت بر پایش

آلودگی و تقویت توانمندی در پایش آلودگی، آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه معتمد توسط دفتر پایش فراگیر سازمان تدوین گردیده است.

الف) نکات کلی:

- ۱- هرگونه واردات، صادرات و ترانزیت پسماند ویژه (خطرناک) و سایر پسماندها بدون رعایت مفاد کنوانسیون بازل و سایر قوانین و مقررات ملی مدیریت پسماند در کشور ممنوع می باشد.
- ۲- واردات و صادرات پسماند ویژه (خطرناک) و سایر پسماندها از یا به کشور غیر عضو به کشور ممنوع است.
- ۳- به منظور ثبت تمامی درخواست های واردات، صادرات، ترانزیت های داخلی و خارجی و ترخیص از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی، ثبت نام در سامانه الزامی می باشد و تمامی فرآیندهای درخواست و ارائه مدارک مورد نیاز منطبق بر موارد اعلام شده و همچنین بررسی و تأیید آن توسط اداره کل و مرجع ذیصلاح کشور در بستر سامانه انجام می گیرد.
- تبصره: کلیه راهنماهای نحوه ثبت و پیگیری درخواست ها باید توسط سازمان در سامانه درج گردد.
- ۴- هر گونه انتقال مجوز واردات، صادرات و یا ترانزیت (عبور) پسماندهای ویژه (خطرناک) ممنوع و متخلفان وفق مواد ۱۴، ۱۶ و ۱۷ قانون مدیریت پسماندها، اعمال مقررات خواهند شد؛ مضافاً بررسی درخواست صدور هرگونه مجوز جدید متقاضیان قبلی، منوط به اعلام نظر کمیته صدور مجوزهای واردات- صادرات و ترانزیت پسماندها و مواد شیمیایی ویژه (خطرناک) بر نتیجه مراتب فوق خواهد بود.
- ۵- پسماندهای رادیواکتیو مشمول دیگر نظامات پایش، ذیل آیین نامه حاضر قرار نمی گیرد.
- ۶- پسماندهای ناشی از عملیات متعارف شناورها که دفع آن ها مشمول دیگر کنوانسیون بین المللی است، ذیل شیوه نامه حاضر قرار نمی گیرد.
- ۷- کلیه عملیات بازیافت یا دفع انواع شناورها (قایق، لنج، کشتی، نفت کش و...) مشمول کنوانسیون بازل می باشد.
- ۸- تمامی مسئولیت های هرگونه خسارت ناشی از عدم رعایت این آیین نامه بر عهده متقاضی می باشد.

ب) شرایط واردات:

- ۱- واردات پسماند ویژه (خطرناک) و سایر پسماندها تابع مقررات کنوانسیون بازل و سایر قوانین و مقررات ملی مدیریت پسماند به ویژه رعایت مدیریت صحیح محیط زیستی پسماندها در کشور می باشد.
- تبصره: صدور مجوز منوط به موافقت نهایی توسط مرجع ذیصلاح کشور پس از بررسی های کارشناسی در دبیرخانه می باشد.
- ۲- مجوز واردات صرفاً برای واحدهای بازیافت یا دفع با توجه به کد آیسیک و پروانه بهره برداری، با سقف زمانی یکسال در صورت تأیید مدیریت صحیح محیط زیستی آنها و تأیید و ارائه کلیه مدارک اعلام شده از طرف اداره کل، توسط مرجع صادر می گردد.
- ۳- قبل از انجام هرگونه ثبت سفارش پسماند در سامانه جامع تجارت وزارت صنعت، معدن و تجارت، ثبت درخواست واردات توسط واحد بازیافت در سامانه و همچنین ارائه مدارک مورد نیاز منطبق بر موارد اعلام شده از سوی مرجع ذیصلاح الزامی است.

۴- متقاضیان دارنده مجوز واردات پسماند موظف به اعلام موارد ذیل به اداره کل در سامانه می‌باشند:

الف- نوع، ترکیبات و مقدار پسماند

ب- زمان ورود پسماند به کشور

ج- نام کشور مبدأ تولید پسماند به تفکیک در هرپیش فاکتور (پیش فاکتور/ صورت حساب)

د- اعلام وصول پسماند در واحد مربوطه به اداره کل

ذ- اعلام پایان انجام فرایند بازیافت یا امحاء به اداره کل

تبصره: انجام فرآیند صدور مجوز ثبت سفارش برای دفعات واردات یک محموله بعدی منوط به ارائه مستندات بند "د" و "ذ" به اداره کل در سامانه می‌باشد.

۵- تأیید نهایی واردات پسماندهای مشمول الحاقیه ۸ کنوانسیون منوط به دریافت تأییدیه مرجع ذیصلاح کشور مبدأ به یکی از دو روش ذیل می‌باشد:

- دریافت فرم تکمیل شده اظهارنامه کنوانسیون بازل ممهور به مهر مرجع ذیصلاح کشور مبدأ مبنی بر تأیید صادرات پسماند با مشخصات محموله موردنظر به زبان انگلیسی از طریق رایانامه مرجع ذیصلاح (رایانامه از مرجع ذیصلاح کشور مبدأ به مرجع ذیصلاح کشور بر اساس پیوست شماره ۲)
- تسلیم یادداشت کتبی مرجع ذیصلاح کشور مبدأ مبنی بر تأیید صادرات پسماند با مشخصات محموله موردنظر به زبان انگلیسی و ممهور به مهر تأیید صحت یادداشت توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور مبدأ و دریافت یادداشت مذکور از طریق رایانامه مرجع ذیصلاح.

تبصره: تنها به رایانامه‌های دریافتی از آدرس‌های رایانامه مراجع ذیصلاح معرفی شده در پایگاه اینترنتی کنوانسیون بازل بر اساس پیوست ۲ ترتیب اثر داده خواهد شد.

۶- در خصوص واردات پسماندها رعایت استاندارد ملی کشور در بسته‌بندی و حمل و نقل مواد ویژه با شماره استاندارد ایران (۲۹۲۵) و همچنین آئین‌نامه اجرایی حمل و نقل جاده‌ای مواد خطرناک مصوب هیئت محترم وزیران به شماره ۴۴۸۷۰/ت ۲۲۰۲۹/ه مورخ ۸۰/۱۲/۲۷ و اصلاحیه شماره ۴۴۹۷۲/ت ۳۱۳۲۵/مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۳ ضروری خواهد بود.

۷- مسئولیت هرگونه سانحه و ایجاد آلودگی و رفع آلودگی و جبران خسارت‌های محیط‌زیستی ناشی از آن حسب مورد به عهده واحد بازیافت کننده و یا متصدی حمل و نقل می‌باشد.

ج) شرایط صادرات:

صادرات پسماندهای مشمول الحاقیه شماره‌های ۲، ۸ و ۹ کنوانسیون بازل منوط به اخذ مجوز از مرجع ذیصلاح کشور و بر اساس شرایط ذیل خواهد بود:

۱- درخواست‌های مجوز صدور پسماند (الحاقیه‌های ۸ و ۲) در صورت اطمینان اداره کل از عدم وجود مدیریت صحیح محیط‌زیستی در کشور بر اساس بند ۱۰ ماده ۴ کنوانسیون بازل بررسی می‌گردد.

۲- متقاضی صادرات پسماند لازم است در سامانه ثبت نام نماید و از طریق سامانه از وجود امکان مدیریت زیست محیطی پسماند در کشور آگاه شود و در صورت وجود این امکان در کشور از امکانات داخلی کشور بهره‌گیری نماید.

۳- اداره کل مدارک متقاضی صادرات پسماندهای مشمول الحاقیه‌های ۲ و ۸ را تنها در صورت اطمینان از عدم وجود مدیریت محیط زیستی پسماند در کشور، به سازمان ارسال می‌کند.

۴- صادرات پسماندهای مشمول الحاقیه شماره‌های ۲، ۸ و ۹ کنوانسیون بازل منوط به اخذ مجوز از مرجع ذیصلاح کشور و بر اساس شرایط ذیل خواهد بود:

۵- پیش از هرگونه اظهار در گمرکات کشور، درخواست صادرات ابتدا توسط صادرکننده در سامانه ثبت و مدارک مورد نیاز منطبق بر موارد اعلام‌شده مرجع ذیصلاح بارگذاری می‌گردد.

۶- تسلیم مدارک بازل دریافتی از کشور مقصد:

جهت اطمینان مرجع ذیصلاح از موافقت کشور مقصد با صادرات پسماند انجام یکی از دو رویه ذیل ضروری است:

رویه ۱:

- تسلیم یادداشت کتبی مرجع ذیصلاح کشور مقصد (محل واردات) مبنی بر موافقت با واردات پسماند با مشخصات محموله موردنظر به زبان انگلیسی و ممهور به مهر تأیید صحت یادداشت توسط سفارت جمهوری اسلامی ایران در کشور مقصد به اداره کل و یا دریافت یادداشت مذکور از طریق رایانامه (رایانامه از مرجع ذیصلاح کشور مقصد به مرجع ذیصلاح ایران بر اساس آدرس‌های اعلام‌شده در پایگاه اینترنتی کنوانسیون بازل- تصویر پیوست شماره ۲)

رویه ۲:

- انجام رویه معمول کنوانسیون بازل یعنی تکمیل فرم اظهارنامه کنوانسیون بازل به زبان انگلیسی توسط صادرکننده و تأیید آن در اداره کل.

تبصره ۱: در صورتی که جهت تعیین نوع پسماند (تعیین ویژه و غیر ویژه) نیاز به آزمایش باشد، نمونه‌گیری و آنالیز از پسماند توسط آزمایشگاه معتمد در حضور نماینده اداره کل پیش از بارگیری، در محل انبارش پسماند انجام و نتایج به اداره کل اعلام گردد. (هزینه آنالیزها به عهده صادرکننده است)

تبصره ۲: در خصوص پسماندهای الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل، مجوز صادرات برای پسماندهایی که در چند دفعات واردات یک محموله صادر می‌شوند، در صورتی با انجام یکبار آنالیز صادر می‌گردد که اداره کل از عدم تغییر در محتوای پسماند در طی مدت یکسال اطمینان داشته باشد و مسئولیت تأیید این امر را عهده‌دار گردد. در غیر این صورت چنانچه منبعو یا ماهیت پسماند متعاقباً تغییر یابد در انجام صادرات هر دفعات واردات یک محموله، انجام آنالیز توسط آزمایشگاه‌های معتمد جهت اطمینان از عدم وجود اجزای ویژه در محتوای پسماند صادراتی ضرورت دارد.

تبصره ۳: جهت انجام آنالیز توسط آزمایشگاه‌های معتمد باید مطابق با "آیین نامه خوداظهاری در پایش آلودگی محیط زیست و شیوه نامه های آزمایشگاه معتمد" دفتر پایش فراگیر اقدام گردد. یعنی آزمایشگاه/آزمایشگاه‌های انتخابی (به صورت اصلی و همکار) باید معتمد سازمان در پارامترهای مشمول پسماندهای الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل با تاریخ معتبر مندرج در گواهینامه آنها یا در فهرست آزمایشگاه‌های معتمد سازمان، باشند.

تبصره ۴: پارامترهای لازم جهت آنالیز برای واردات و صادرات پسماندهای الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل توسط مرجع ذیصلاح به ادارات کل اعلام شده اسند و حسب مورد به روز رسانی خواهند شد.

- ارسال یادداشت و تکمیل فرم اظهارنامه کنوانسیون بازل توسط مرجع ذیصلاح به مرجع ذیصلاح کشور مقصد و یا کشور/کشورهای محل ترانزیت در صورت وجود، به منظور دریافت مجوز صادرات. (حداکثر زمان پاسخگویی کشور/کشورهای ترانزیت بر اساس بند ۴ ماده کنوانسیون ۶۰ روز می باشد).
- صادرکننده تا پیش از دریافت اعلام رضایت کتبی از کشور محل ترانزیت، نباید صادرات را آغاز کند.
- ۷- بارگذاری خلاصه یا مفاد بیمه نامه ها و قراردادهای حمل توسط متقاضی در سامانه الزامی است.
- تبصره: مسئولیت هرگونه حادثه و ایجاد آلودگی و رفع آلودگی ناشی از آن بر اساس این بند تعیین می گردد.
- ۸- در خصوص پسماندهای الحاقیه ۸، صادرکننده باید زمان دقیق بارگیری را به اداره کل جهت نظارت و انجام هماهنگی های لازم امور گمرکی اطلاع دهد. اداره کل نیز مرجع را از امور مربوطه آگاه نماید.
- ۹- در خصوص صادرات پسماندها، رعایت استاندارد ملی کشور برای بسته بندی و حمل و نقل مواد ویژه با شماره استاندارد ایران (۲۹۲۵)، همچنین آئین نامه اجرایی حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک مصوب هیئت محترم وزیران به شماره ۴۴۸۷۰/ت ۲۲۰۲۹/ه مورخ ۸۰/۱۲/۲۷ و اصلاحیه شماره ۴۴۹۷۲/ت/۳۱۳۲۵ مورخ ۱۳۸۳/۸/۱۳ ضروری خواهد بود.

(د) شرایط ترانزیت:

- ❖ ترانزیت پسماندهای ویژه (خطرناک) مشمول الحاقیه ۸ کنوانسیون بازل:
- نظر به ظرفیت خطر سازی برخی پسماندهای مشمول الحاقیه ۸ کنوانسیون بازل برای محیط زیست کشور، مجوز ترانزیت پسماندهای خطرناک با کد H1، H3، H4.1، H4.2، H4.3، H6.1، H6.2 و H8 منطبق بر الحاقیه ۳ کنوانسیون بازل از قلمروهای آبی، زمینی (جاده ای و ریلی) و هوایی کشور صادر نمی گردد. سایر موارد در دبیرخانه بررسی و در صورت موافقت، اجرای موارد زیر از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی ترانزیت پسماندهای مشمول الحاقیه ۸ الزامی است:
- ۱- ارائه فرم تکمیل شده اظهارنامه کنوانسیون بازل (به زبان انگلیسی) ممهور به مهر و امضاء مرجع ذیصلاح کنوانسیون بازل کشور مبدأ برای دریافت مجوز از کشور مقصد.
- ۲- ارائه پاسخ کتبی و رسمی و مثبت کشور مقصد برای واردات از کشور مبدأ.
- ۳- ارائه سایر اطلاعات مورد نیاز سازمان شامل: مشخصات محموله، ضرورت ترانزیت آن از قلمروی کشور، خط سیر محموله، پاسخ سایر کشورهای مسیر ترانزیت، زمان بندی تقریبی طی بازه مشخص انجام ترانزیت و بیمه نامه ها و قراردادهای حمل توسط متقاضی.
- ۴- مسئولیت هرگونه عدم تطابق مشخصات محموله با مشخصات ذکر شده در اظهارنامه کنوانسیون بازل بر عهده کشور صادرکننده می باشد.
- ۵- الزام متقاضی مجوز ترانزیت به رعایت آیین نامه اجرایی حمل و نقل جاده ای مواد خطرناک موضوع تصویب نامه شماره ۴۴۸۷۰/ت ۲۲۰۲۹/ه مورخ ۸۰/۱۲/۲۷ هیئت وزیران.
- ۶- الزام متقاضی مجوز ترانزیت به رعایت استاندارد ملی کشور برای بسته بندی و حمل و نقل مواد ویژه با شماره استاندارد ایران ۲۹۲۵ و استانداردهای بین المللی مربوطه.
- ۷- اطلاع رسانی به پلیس راه، ادارات کل راهداری و حمل و نقل جاده ای و هلال احمر استان های محل عبور محموله توسط اداره کل از طریق مکاتبه جهت آمادگی در مقابل بروز سوانح جاده ای و ظرفیت خطر سازی ناشی از حمل و نقل پسماندهای ویژه.

۸- ثبت تعهدنامه رسمی در سامانه، مبنی بر عدم انجام هرگونه بارگیری، تخلیه و یا باز شدن بسته‌بندی محموله ضمن انجام ترانزیت از کشور و نیز عهده‌داری پاک‌سازی هرگونه آلودگی محیط‌زیستی ناشی از ورود محتویات محموله به محیط‌زیست توسط متقاضی مجوز ترانزیت.

۹- متصدی حمل‌ونقل و وسیله نقلیه باید از کلیه مجوزها و مدارک بین‌المللی و معیارهای فنی برای حمل و نقل ایمن پسماندهای ویژه (خطرناک) مطابق با اعلام سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای برخوردار باشد.

۱۰- ارائه پیش فاکتور/صورتحساب محموله.

۱۱- ارائه مشخصات هویتی متقاضی صدور مجوز ترانزیت شامل نام، نام خانوادگی، شماره تلفن همراه، شماره کارت ملی.

۱۲- در صورت بروز هرگونه حادثه‌ای لازم است:

- سازمان و اداره کل محل آلوده‌شده فوراً توسط شرکت دارنده مجوز ترانزیت مطلع گردند.
- کلیه اقدامات لازم و اصولی اعلام‌شده توسط اداره کلمحل وقوع برای جلوگیری از توسعه آلودگی‌های محیط‌زیستی و سپس پاک‌سازی منطقه از سوی متقاضی صورت گیرد و به تأیید آن اداره کل برسد.

❖ ترانزیت پسماندهای مشمول الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل:

۱- ترانزیت خارجی پسماندهای الحاقیه ۹ کنوانسیون بازل نیازمند اخذ مجوز از اداره کل محل استقرار

گمرکات ورود و با ارائه مدارک ذیلدر سامانه‌ی باشد.

- ارائه نامه گمرک اظهارکننده مبنی بر ترانزیت.
- نام گمرک اظهارکننده.
- نام گمرک محل خروج.
- کپی کارت ملی و شماره تلفن همراه مدیرعامل شرکت ترانزیت کننده.
- پیش فاکتور/صورتحساب.
- اظهارنامه گمرک.
- پروانه فعالیت و شماره شناسه شرکت.
- تصویر بیمه‌نامه باربری.
- ثبت تعهد رسمی در سامانه شامل (عدم بارگیری و تخلیه در طول مسیر عبور- پاک‌سازی در صورت وقوع حادثه)
- اسناد حمل.

❖ ترانزیت داخلی پسماندها:

۱- ترانزیت داخلی کلیه پسماندها عیناً واردات پسماندها محسوب شده و لازم است بر اساس شرایط

اعلام‌شده در این آیین نامه عمل گردد.

هـ) نحوه ترخیص پسماندها از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی

۱- برای ترخیص پسماندها از مناطق آزاد تجاری-صنعتی و یا مناطق ویژه اقتصادی کشور، مشروط به حصول

اطمینان از اینکه منبع تولید پسماند مربوط به منطقه آزاد و یا ویژه می‌باشد و نه خارج از سرزمین حاکمیتی

کشور، همان رویه نقل و انتقالات پسماندهای بین استان‌ها مورد عمل قرار گرفته و صدور مجوز منوط به حصول موارد ذیل می‌باشد:

○ دریافت مکاتبه رسمی مدیرعامل منطقه آزاد و یا مناطق ویژه اقتصادی مبنی بر تأیید موضوع، توسط اداره کل محل استقرار گمرک.

○ بررسی درخواست متقاضی توسط ادارات کل استان‌های مبدأ (محل استقرار منطقه آزاد و مناطق ویژه اقتصادی) و مقصد (محل دفع پسماند) در سامانه و در صورت موافقت جهت انجام اقدامات مربوط به ترخیص پسماند از گمرک.

۲- در صورتی که منبع پسماند، فرا سرزمینی و مقرر باشد از طریق یا به منطقه آزاد و یا مناطق ویژه اقتصادی وارد کشور شود، مشمول قوانین و مقررات کنوانسیون بازل بوده و لازم است بر اساس موارد مندرج در بند "ب" (شرایط واردات) عمل گردد.

۳- در خصوص صادرات پسماند و ضایعات از طریق مناطق آزاد تجاری-صنعتی و یا مناطق ویژه اقتصادی به سایر کشورها موارد مندرج در بند "ج" (شرایط صادرات) اجرا خواهد گردید.

۹۹/۱۲/۱۳- دبیرخانه صدور مجوزهای واردات، صادرات و ترانزیت پسماندها و مواد شیمیایی خطرناک

الحاقیه شماره ۴

عملیات دفع

الف - عملیاتی که منجر به امکان جبران منبع اولیه، بازیافت، احیا، استفاده مجدد مستقیم یا هر نوع کاربرد جایگزینی نمی‌گردد.

بخش الف شامل کلیه عملیات دفع است که به‌طور عملی به‌کاربرده می‌شود.

- D1 دفع در زمین یا روی زمین (مانند دفن در زمین و غیره)
- D2 اصلاح زمین (مانند تجزیه بیولوژیکی پسماندها مایع یا لجن در خاک‌ها و غیره)
- D3 تزریق در اعماق زمین (مانند تزریق در چاه‌ها، غارهای نمکی یا اماکن طبیعی)
- D4 دفن سطحی (مانند دفع مایعات یا لجن‌های زائد در گودال‌ها، استخرها، حوضچه‌ها و غیره).
- D5 دفن با مهندسی ویژه (مانند قرار دادن پسماندها در کپسول‌های دربسته و ایزوله از یکدیگر و از محیط و غیره)
- D6 رهاسازی در آب غیر از دریاها و اقیانوس‌ها.
- D7 رهاسازی در دریا یا اقیانوس شامل جای دادن در بستر دریا.
- D8 تصفیه بیولوژیکی که در جای دیگر این الحاقیه معین نشده‌است که منجر به ترکیبات مخروط‌های نهایی می‌شود که به‌وسیله هریک از روش‌های بخش الف دفع شوند.
- D9 اصلاح فیزیکی، شیمیایی، که در جای دیگر این الحاقیه مشخص نشده‌اند شامل مواد یا مخلوطی از پسماندها منتج از این روش می‌باشند که در عملیات بخش اول مطرح می‌شوند (مانند تبخیر، خشک‌کردن، آهکی کردن، خنثی‌سازی، ترسیب و غیره)
- D10 سوزاندن در خشکی.
- D11 سوزاندن در دریا.
- D12 انباشتن دائمی (مانند قرار دادن ظروف حاوی پسماندها در معدن و غیره)
- D13 مخلوط کردن قبل از هر یک از عملیات مندرج در بخش الف.
- D14 بسته‌بندی قبل از هر یک از عملیات مذکور در بخش الف.
- D15 انبار کردن موقت جهت انجام هر یک از عملیات مذکور در بخش الف.

ب- عملیاتی که منجر به امکان جبران منبع اولیه، بازیافت، احیا، استفاده مجدد مستقیم یا هر نوع کاربرد جایگزینی می‌گردد.

بخش (ب) شامل هرگونه عملیات مربوط به موادی می‌شود که از لحاظ قانونی به‌عنوان پسماندهای ویژه (خطرناک) تعیین گردیده و همچنین عملیات مذکور در بخش (الف) شامل حال آن‌ها می‌شود.

R1 استفاده پسماندها به‌عنوان سوخت (غیر از روش سوزاندن به طریق مستقیم) با تولید انرژی.

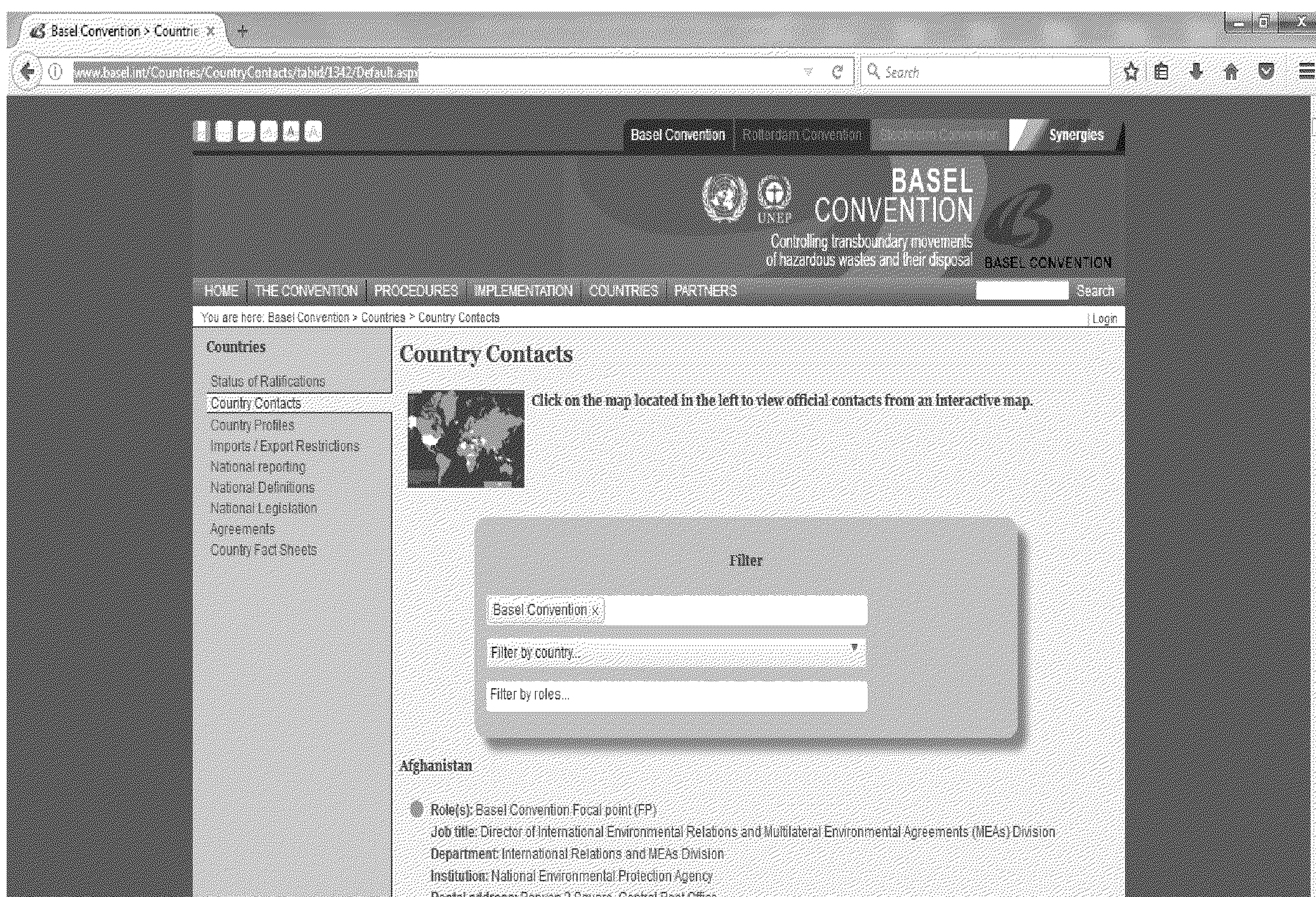
R2 بازیافت و احیای حلال‌ها.

R3 بازیافت و احیای مواد آلی که به‌عنوان حلال به کار نمی‌روند.

- R4 بازیافت و احیای فلزات و ترکیبات فلزی.
- R5 بازیافت و احیای سایر مواد غیر آلی.
- R6 تولید مجدد اسیدها و بازها.
- R7 بازیابی ترکیبات مورد استفاده برای کاهش آلودگی.
- R8 بازیابی ترکیبات از کاتالیزورها.
- R9 استفاده مجدد از روغن‌هایی که در پالایش و یا موارد دیگر به کار می‌روند.
- R10 استفاده برای اصلاح زمین به منظور استفاده از آن در کشاورزی یا توسعه اکولوژیکی.
- R11 استفاده از مواد باقیمانده حاصل از هر یک از عملیات مذکور در شماره‌های ۱ تا ۱۱.
- R12 تغییر پسماندها برای هر یک از عملیات مذکور در شماره‌های ۱ تا ۱۱.
- R13 جمع‌آوری مواد به منظور استفاده از آنها در عملیات مربوط به بخش (ب)

پیوست شماره ۲:

<http://www.basel.int/Countries/CountryContacts/tabid/1342/Default.aspx>

۹۹/۱۲/۱۳-دبیرخانه صدور مجوزهای واردات ، صادرات و ترانزیت پسماندها و مواد شیمیایی خطرناک